

Εντολή md

Με την εντολή αυτή μπορούμε να δημιουργήσουμε έναν καινούργιο υποκατάλογο.

Η σύνταξη της εντολής είναι ως εξής :

md <όνομα υποκαταλόγου>

Π.χ.

md class1

md class2

md class3

Έτσι δημιουργήθηκαν τρεις νέοι υποκατάλογοι, οι class1, class2 και class3 που ανήκουν στον υποκατάλογο που βρισκόμαστε. Μέσα από καθένα από τους τρεις αυτούς υποκαταλόγους μπορούμε μετά να δημιουργήσουμε και νέους υποκαταλόγους.

Εντολή cd

Με την εντολή αυτή μπορούμε να αλλάξουμε τον υποκατάλογο που εργαζόμαστε.

Η σύνταξη της εντολής είναι ως εξής :

cd <όνομα υποκαταλόγου>

Π.χ.

cd class1

Έτσι είμαστε τώρα στον υποκατάλογο class1 και το προτρεπτικό μή-νυμα του υπολογιστή μας από C:\> γίνεται C:\class1>. Με την εντολή αυτή μπορούμε να πάμε σε κατώτερο επίπεδο από εκεί που είμαστε.

Ακόμα, με την εντολή *cdl* μπορούμε να πάμε κατευθείαν στην κορυφή (ρίζα) του δίσκου απ' όπου κι αν βρισκόμαστε και με την εντολή *cd..* μπορούμε να πάμε στον προηγούμενο υποκατάλογο (πατέρα) από εκεί που είμαστε.

Εντολή rd

Με την εντολή αυτή μπορούμε να διαγράψουμε έναν υπάρχοντα υποκατάλογο.

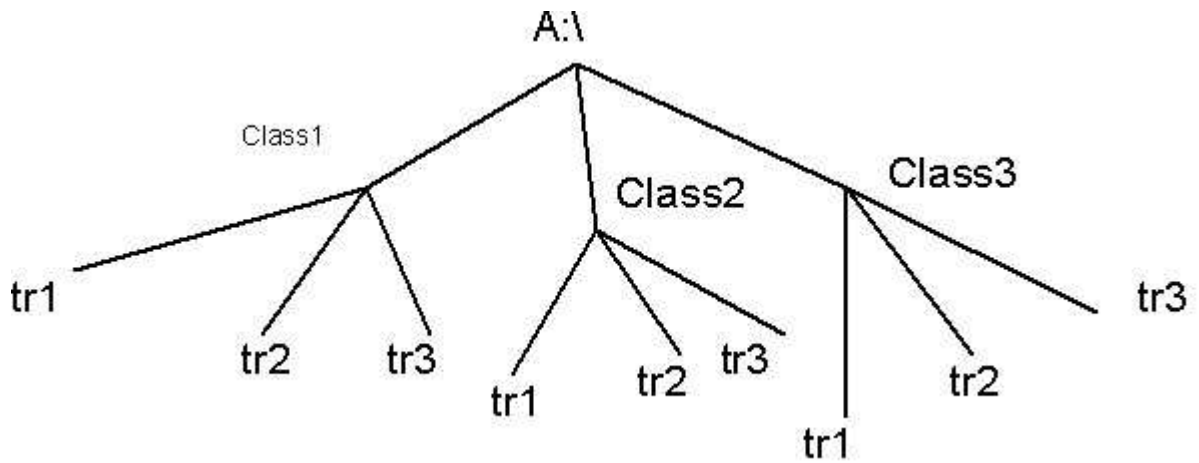
Η σύνταξη της εντολής είναι ως εξής :

rd <όνομα υποκαταλόγου>

Π.χ.

rd class1

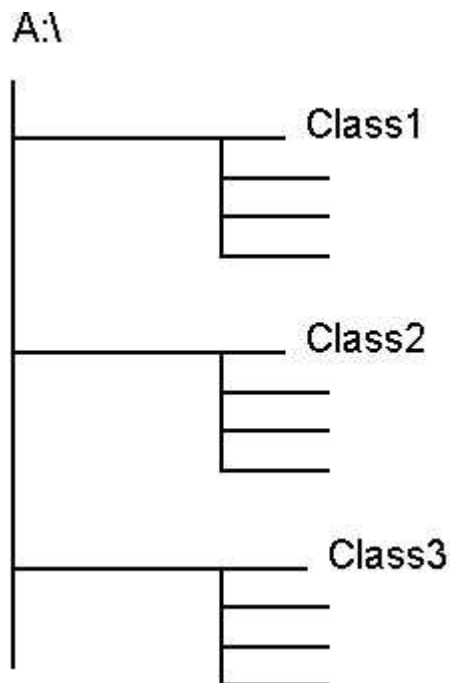
Για να διαγράψουμε έναν υποκατάλογο πρέπει αυτός να είναι άδειος, δηλ. να μην περιέχει ούτε αρχεία ούτε προγράμματα μέσα του, αλλά ούτε και άλλους υποκαταλόγους και πρέπει ακόμα για να δώσουμε την εντολή αυτή να βρισκόμαστε στον πατέρα υποκατάλογο εκείνου που θέλουμε να διαγράψουμε. Στο παρακάτω σχήμα φαίνεται η δομή των υποκαταλόγων μιας δισκέτας.

Όπως βλέπουμε, η δισκέτα έχει τρεις υποκαταλόγους, τους Class1, Class2 και Class3, και ο κάθε υποκατάλογος αποτελείται από τρεις υποκαταλόγους, οι οποίοι, αν και έχουν τα ίδια ονόματα, δεν μας δημιουργούν κανένα απολύτως πρόβλημα, αντίθετα μας διευκολύνουν στην εργασία μας.

Εντολή tree

Με την εντολή αυτή μπορούμε να δούμε στην οθόνη του υπολογιστή τη δομή των υποκαταλόγων του σκληρού δίσκου ή μιας δισκέτας σε μορφή δένδρου. Η εντολή tree εμφανίζει το εξής σχεδιάγραμμα :

Εντολή dir

Με την εντολή αυτή βλέπουμε τα περιεχόμενα του υποκαταλόγου που βρισκόμαστε (αρχεία και προγράμματα). Από αριστερά προς τα δεξιά εμφανίζονται κατά σειρά το όνομα του αρχείου που είναι μέχρι 8 χαρακτήρες και μόνο στα αγγλικά, η επέκταση του αρχείου που είναι μέχρι 3 χαρακτήρες και μόνο στα αγγλικά, το μέγεθος του αρχείου σε bytes, η ημερομηνία δημιουργίας του αρχείου με πρώτα τον μήνα και μετά την ημέρα και τέλος η ώρα δημιουργίας του αρχείου.

Η *επέκταση (extension)* ενός αρχείου ή προγράμματος χαρακτηρίζει το είδος του αρχείου ή του προγράμματος. Συνήθεις επεκτάσεις είναι οι : .exe και .com για εντολές και εκτελέσιμα προγράμματα, η .bas για προγράμματα της γλώσσας Basic, η .pas για προγράμματα της γλώσσας Pascal, η .dbf για αρχεία της dBase, η .doc για αρχεία κειμένου του Word, κ.ά.

Στο τέλος της λίστας εμφανίζονται δύο γραμμές, όπου η πρώτη μάς δείχνει πόσα αρχεία έχει ο υποκατάλογός μας και πόσο χώρο καταλαμβάνουν αυτά σε bytes και η δεύτερη πόσο συνολικό ελεύθερο χώρο έχει ο σκληρός δίσκος ή η δισκέτα μας σε bytes.

Ένα παράδειγμα χρήσης της εντολής dir είναι το εξής :

```
C:\dos>dir
```

```
command    com  32756  10-21-96   21:12
```

```
autoexec   bat   175    04-03-95   10:22
```

```
maths      <DIR>      12-18-96   12:13
```

```
...
```

```
20 file(s) 152123 bytes
```

```
204125 bytes free
```

Δηλαδή, ο υποκατάλογος dos περιέχει συνολικά 20 αρχεία και έναν υποκατάλογο με το όνομα maths, ο οποίος συμβολίζεται με <DIR>. Το αρχείο command.com έχει μέγεθος 32.756 bytes (χαρακτήρες) και δημιουργήθηκε ή τροποποιήθηκε για τελευταία φορά στις 21 Οκτωβρίου 1996 και ώρα 21:12. Συνολικά, ο υποκατάλογος dos περιέχει 152.123 bytes και όλος ο δίσκος έχει ελεύθερα 204.125 bytes.

Για να δούμε τα περιεχόμενα μιας δισκέτας, πρέπει να δώσουμε την εντολή dir A: ή dir B:, ανάλογα σε ποιο drive είναι η δισκέτα.

Εντολή dir/w

Είναι μια παραλλαγή της εντολής dir που μας δείχνει τα περιεχόμενα του υποκαταλόγου που βρισκόμαστε σε πέντε στήλες και μόνο το όνομα και την επέκταση του κάθε αρχείου. Αυτό γίνεται σε περίπτωση που ο υποκατάλογος έχει πολλά αρχεία και δεν μπορούμε να δούμε όλα τα στοιχεία τους σε μία μόνο οθόνη.

Εντολή dir/p

Είναι μια παραλλαγή της εντολής `dir` που μας δείχνει τα περιεχόμενα του υποκαταλόγου που βρισκόμαστε ανά οθόνη. Δηλαδή, μόλις γεμίσει μία οθόνη, σταματάει, πατάμε ένα πλήκτρο, βλέπουμε την επόμενη οθόνη κ.ο.κ. Αυτό γίνεται σε περίπτωση που ο υποκατάλογος έχει πολλά αρχεία και δεν μπορούμε να δούμε όλα τα στοιχεία τους σε μία μόνο οθόνη. Μπορούμε να κάνουμε και συνδυασμό των παραμέτρων `/w` και `/p` ως εξής : `dir /w/p`.

Εντολή `dir/s`

Εμφανίζει ότι και η απλή εντολή `dir`, αλλά για τα περιεχόμενα όλων των υποκαταλόγων που περιέχει ο υποκατάλογος που βρισκόμαστε.

Τα Σύμβολα * και ?

Με τη χρήση αυτών των συμβόλων (wildcards) μπορούμε να δίνουμε την εντολή `dir` ή και άλλες εντολές του MS-DOS και η εντολή να επενεργεί μόνο σ' όσα αρχεία επιλέγουμε.

Όπου εμφανίζεται το * σημαίνει ότι εκεί μπορεί να υπάρξει οποιοσδήποτε συνδυασμός από χαρακτήρες, ενώ όπου εμφανίζεται το ? σημαίνει ότι εκεί μπορεί να υπάρξει ένας μόνο χαρακτήρας όποιος κι αν είναι αυτός.

Η χρησιμότητα των τελεστών αυτών θα φανεί καλύτερα με παραδείγματα :

`dir a*.exe` μας δείχνει όσα αρχεία αρχίζουν από a και έχουν επέκταση exe.

`dir b*.*` μας δείχνει όσα αρχεία αρχίζουν από b και έχουν οποιαδήποτε επέκταση.

`dir a?c.exe` μας δείχνει όσα αρχεία αρχίζουν από a, τελειώνουν σε c και ανάμεσα στα a και c έχουν έναν μόνο χαρακτήρα και ακόμη έχουν επέκταση exe.

`dir ??.*` μας δείχνει όσα αρχεία έχουν μόνο δύο χαρακτήρες στο όνομά τους και οποιαδήποτε επέκταση.

Εντολή `format`

Με την εντολή αυτή μπορούμε να μορφοποιήσουμε (φορμάρουμε) μια καινούργια ή και μια παλιά δισκέτα για να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τον υπολογιστή μας. Αν η δισκέτα είχε ήδη από πριν κάποια στοιχεία, αυτά θα χαθούνε.

Η σύνταξη της εντολής είναι ως εξής :

`format <drive> /παράμετρος`

Π.χ.

`format b:/s`

όπου b: είναι το drive όπου θα βάλουμε τη δισκέτα που θα μορφοποιηθεί και το /s είναι προαιρετικό και σημαίνει ότι η νέα δισκέτα θα έχει δικό της σύστημα, δηλ. θα μπορεί να φορτώσει μόνη της.

Σε καινούργιες εκδόσεις του MS-DOS μπορούμε να επαναφέρουμε μια δισκέτα που έχει μορφοποιηθεί, στην παλιά της κατάσταση, με την εντολή **unformat**.

Εντολή **diskcopy**

Με την εντολή αυτή μπορούμε να αντιγράψουμε μια ολόκληρη δισκέτα σε μια άλλη ακριβώς ίδιου μεγέθους δισκέτα. Η πρώτη λέγεται *δισκέτα-πηγή* (*source*) και η δεύτερη λέγεται *δισκέτα-στόχος* (*target*). Αν η δισκέτα-στόχος είχε από πριν κάποια στοιχεία, αυτά θα σβηστούνε.

Η σύνταξη της εντολής είναι ως εξής :

diskcopy <δισκέτα-πηγή> <δισκέτα-στόχος>

Π.χ.

diskcopy a: b:

Έτσι αντιγράφεται ολόκληρη η δισκέτα που είναι στο drive a: στη δισκέτα που είναι στο drive b:.

Σε περίπτωση που έχουμε ένα μόνο drive, η εντολή δίνεται ως εξής :

diskcopy a: a:

Σ' αυτή την περίπτωση βάζουμε πρώτα τη δισκέτα-πηγή, μετά από λίγο μας ζητάει ο υπολογιστής να βάλουμε τη δισκέτα-στόχος κοκ. Πρέπει να είμαστε προσεκτικοί να μη μπερδέσουμε τις δισκέτες και σβήσουμε κατά λάθος τη δισκέτα-πηγή.

Εντολή **copy**

Με την εντολή αυτή μπορούμε να αντιγράψουμε ένα ή περισσότερα αρχεία ή προγράμματα.

Η σύνταξη της εντολής είναι ως εξής :

copy <αρχείο πηγή> <αρχείο προορισμού>

Π.χ.

copy arxeio1.dat arxeio2.dat

Έτσι αντιγράφεται το arxeio1.dat στο arxeio2.dat και τα δύο αρχεία θα έχουν τα ίδια ακριβώς στοιχεία.

Η εντολή αυτή επιδέχεται πολλές παραλλαγές, π.χ. :

copy a:arxeio1.dat b: □ αντιγράφει το arxeio1.dat από τη δισκέτα a: στη δισκέτα b: με το ίδιο όνομα.

`copy a:arxeio1.dat b:arxeio2.dat` αντιγράφει το arxeio1.dat από τη δισκέτα a: στη δισκέτα b: με άλλο όνομα.

`copy a:*. * b:` αντιγράφει όλα τα αρχεία της δισκέτας a: στη δισκέτα b:

`copy a:a*.com b:` αντιγράφει όλα τα αρχεία της δισκέτας a: που αρχίζουν από a και έχουν επέκταση com, στη δισκέτα b:

Εντολή move

Με την εντολή αυτή μπορούμε να μετακινήσουμε (όχι να αντιγράψουμε) ένα ή περισσότερα αρχεία ή προγράμματα. Ένα αρχείο ή πρόγραμμα που μετακινείται, αλλάζει υποκατάλογο.

Η σύνταξη της εντολής είναι ως εξής :

`move <όνομα αρχείου> <νέα διαδρομή αρχείου>`

Π.χ.

`move C:\dos\arxeio1.dat C:\school\taxia`

Έτσι μετακινείται το arxeio1.dat, που ανήκει στον υποκατάλογο dos, στον υποκατάλογο school\taxia.

Εντολή chkdsk

Με την εντολή αυτή μπορούμε να ελέγξουμε μια δισκέτα ή τον σκληρό δίσκο για τυχόν σφάλματα στην οργάνωση των αρχείων. Μας εμφανίζει τη συνολική χωρητικότητα της δισκέτας ή του δίσκου, πόσος ελεύθερος χώρος υπάρχει, σε πόσες ομάδες (clusters) είναι οργανωμένα τα αρχεία και πόσα απ' αυτά είναι χαλασμένα (bad clusters).

Εντολή delete

Με την εντολή αυτή μπορούμε να διαγράψουμε ένα ή περισσότερα αρχεία ή προγράμματα. Η εντολή **erase** κάνει την ίδια ακριβώς δουλειά.

Η σύνταξη της εντολής είναι ως εξής :

`del <όνομα αρχείου>`

Π.χ.

`del arxeio1.dat`

Έτσι σβήνει το arxeio1.dat που ανήκει στον υποκατάλογο που βρισκόμαστε.

Η εντολή αυτή επιδέχεται πολλές παραλλαγές, π.χ. :

`del a*.com` σβήνει όλα τα αρχεία που αρχίζουν από a και έχουν επέκταση com.

`del *.com` σβήνει όλα τα αρχεία που έχουν επέκταση com.

`del a*.*` σβήνει όλα τα αρχεία που αρχίζουν από a και έχουν οποιαδήποτε επέκταση.

`del a*` σβήνει όλα τα αρχεία που αρχίζουν από a και δεν έχουν επέκταση.

`del *.*` σβήνει όλα τα αρχεία του υποκαταλόγου που βρισκόμαστε.

Σε καινούργιες εκδόσεις του MS-DOS μπορούμε να επαναφέρουμε διαγραμμένα αρχεία με την εντολή **`undelete`**.

Εντολή `cls`

Με την εντολή αυτή καθαρίζει η οθόνη και εμφανίζεται το μήνυμα `C:\>` στην πάνω αριστερή γωνία της οθόνης. Τα αρχικά `cls` σημαίνουν **`clear screen`**.

Εντολή `date`

Με την εντολή αυτή μπορούμε να δούμε την ημερομηνία που έχει το σύστημα του υπολογιστή μας και αν θέλουμε μπορούμε να την αλλάξουμε. Για να την αλλάξουμε, γράφουμε τη νέα ημερομηνία που θέλουμε, με πρώτα τον μήνα και μετά την ημέρα, ως εξής : 03-21-96, ενώ αν πατήσουμε το πλήκτρο `<enter>` η ημερομηνία δεν αλλάζει.

Η εντολή αυτή μας εμφανίζει μόνη της την ημέρα της εβδομάδας (π.χ. Δευτέρα, Τρίτη κλπ) που αντιστοιχεί στην ημερομηνία που δίνουμε. Έτσι, μπορούμε να δώσουμε επίτηδες λάθος ημερομηνία για να δούμε π.χ. ποια ημέρα είναι η πρωτομαγιά του 1999, ποια ημέρα είναι τα γενέθλιά μας κλπ.

Εντολή `time`

Με την εντολή αυτή μπορούμε να δούμε την ώρα που έχει το σύστημα του υπολογιστή μας και αν θέλουμε μπορούμε να την αλλάξουμε. Για να την αλλάξουμε, γράφουμε τη νέα ώρα που θέλουμε ως εξής : 16:20, ενώ αν πατήσουμε το πλήκτρο `<enter>` η ώρα δεν αλλάζει.

Εντολή `rename`

Με την εντολή αυτή μπορούμε να αλλάξουμε το όνομα ενός αρχείου ή ενός προγράμματος.

Η σύνταξη της εντολής είναι ως εξής :

`ren` <αρχικό όνομα αρχείου> <τελικό όνομα αρχείου>

Π.χ.

`ren arxeio1.dat arxeio2.dat`

Έτσι το arxeio1.dat θα αλλάξει όνομα και θα λέγεται από δω και πέρα arxeio2.dat.

Εντολή type

Με την εντολή αυτή μπορούμε να δούμε τα περιεχόμενα ενός αρχείου ή ενός προγράμματος στην οθόνη του υπολογιστή μας.

Η σύνταξη της εντολής είναι ως εξής :

`type <όνομα αρχείου>`

Π.χ.

`type command.com`

Τα αρχεία του υπολογιστή χωρίζονται σε δύο κατηγορίες : σ' αυτά που φαίνονται στην οθόνη με την εντολή type και λέγονται αρχεία κειμένου ή αρχεία της μορφής ascii και σ' αυτά που δεν φαίνονται στην οθόνη, αλλά βλέπουμε κάποια περίεργα σύμβολα και μπορεί να είναι αρχεία σε δυαδική μορφή ή σε ειδική κωδικοποιημένη μορφή του προγράμματος του υπολογιστή.

Εντολή label

Με την εντολή αυτή μπορούμε να δούμε αλλά και να αλλάξουμε το ηλεκτρονικό όνομα που έχει μια δισκέτα. Μόλις δώσουμε την εντολή, μας ζητάει να δώσουμε ένα όνομα μέχρι 11 χαρακτήρες, ενώ αν πατήσουμε το πλήκτρο <enter> διατηρείται το παλιό όνομα της δισκέτας.

Το όνομα που αποκτά μια δισκέτα με την εντολή label φαίνεται όταν δώσουμε και την εντολή dir.

Εντολή prompt

Με την εντολή αυτή μπορούμε να αλλάξουμε το προτροπικό μήνυμα του υπολογιστή μας, το γνωστό C:\>.

Δείτε τα παρακάτω παραδείγματα :

`prompt $p$g` δίνει το γνωστό μήνυμα C:\> ή C:\dos>, όπου βλέπουμε σε ποιον υποκατάλογο βρισκόμαστε.

`prompt antonis` μπορούμε να εμφανίζουμε το όνομά μας.

`prompt $t` μπορούμε να βλέπουμε συνέχεια την ώρα του συστήματος.

`prompt $d` μπορούμε να βλέπουμε συνέχεια την ημερομηνία του συστήματος.

